

Написано от Христо Христов
Петък, 14 Юни 2019 20:13

Да, има и такива хора – страдалци от времето на комунистическия режим, които още са сред нас и е невероятно човек да се срещне с тях, да види тяхната достолепна осанка, да чуе как говорят за Отечеството, за България!

*На 11 юни 2019 г. един от тези вече малцина образци на поведение и родолюбие – Иван Сираков – навърши 90 години. Син на Васил Сираков от възрожденски габровски род, създал първата букволеярна фабрика в България в Горна Баня. Основателят на сайта **desebg.com***

журналиста Христо Христов поздравява Иван Сираков за юбилея като му пожелава здраве, все такава добра памет и много обич, с която близки и приятели го заобикалят!

*За читателите на **desebg.com** сайтът представя краткия разказ за съдбата на Иван Сираков, включен в главата „Бившите хора” в концлагера Белене” в книгата [„Погубената България”](#)*

на Вили Лилков и Христо Христов, която е на книжния пазар от миналия месец и бързо се превърна в едно от най-четените заглавия.

В концлагера „Белене” още от самото началото на съществуването му през лятото на 1949 г. е въдворен друг млад на „бивши хора” – **Иван Василев Сираков**, 20-годишен син на малко известния днес български индустриалец Васил Сираков, един от най-добрите български графици за времето си и основател на единствената фабрика на Балканския полуостров за печатарски букви в Горна Баня (1923). Иван Сираков е роден през 1929 г. в София, но е с габровски корени. Неговият дядо Поню Гатев Сираков е занаятчия в Габрово, който участва като опълченец в боевете на връх Шипка (1878). През 1947 г. национализацията съсипва семейство. В своите спомени Иван Сираков описва този акт на комунистическия режим така:

Един оцелял страдалец от комунистическите концлагери на 90 години

Написано от Христо Христов
Петък, 14 Юни 2019 20:13

„Вече бях класовият враг. Син на капиталист. Естествено във всички институции се гледаше на мен като човек второ качество. Дойде национализацията – 1947 г. В дома ни нахълтаха отново отряди от личности, които съм виждал само в кошмарни филми и сънища. Взеха ни всичко. Всички недвижими или движими вещи били те към фабриката или части. Взеха ни дори домашните принадлежности. Баща ми го оставиха с 11 лева, които той държеше като талисман с надеждата, че някой ден ще възтържествува отново правдата и свободата”.

Като ученик в търговската гимназия в София Иван Сираков, малко преди да си получи дипломата, е арестуван през юни 1948 г. заедно и още четирима свои съученици на пл. „Света Неделя” в столицата, когато „Държавна сигурност набираше роби за концентрационните лагери” по думите му.

Три месеца е инквизиран от ДС в 5-ти участък на ул. „Марин Дринов” 5 и държан в неописуем глад. През септември 1948 г. е въдворен в лагера „Куциян” – открит рудник край Перник, където е „посрещнат” с побой. Вкаран е в помещение, в което „в ъглите стояха някакви подобия на хора, запретнали ръкави и изпробваха своите боксови способности върху докараните – класовите врагове”.

Той е удрян и ритан „като чели не си жив човек, а някакъв чувал за тренировки”. След известен престой в „Куциян” Иван Сираков е изпратен в лагера край Николаево, Казанлъшко, където лагеристите са заставени да работят в мина. През пролетта на 1949 г. е натоварен във вагони с други лагеристи и са откарани в следващия лагер „Богданов дол”.

След няколко седмици по-младите лагеристи, сред които е и той са натоварени в конски вагони и откарани в новия лагер на остров Персин – „Белене”. „Бяхме една от първите групи, докарани в лагера, оставиха ни на една гола земя без помещения за спане. Започнахме да строим колиби от клони. Управителят ни посрещна с думите, че на нас се възлага основаването на този лагер и не трябва да жалим сили да построим едно земеделско стопанство от модерен тип”, спомня си той.

Сираков е освободен от лагера „Белене” на 9 септември 1949 г. През 1968 г. е изселен от МВР-ДС завинаги в гр. Бяла, Русенско. Оттам през 1974 г. той успява да избяга в Австрия.

Един оцелял страдалец от комунистическите концлагери на 90 години

Написано от Христо Христов
Петък, 14 Юни 2019 20:13

Осъден е задочно на осем години затвор по обвинение, че е напуснал НРБ незаконно с цел да се постави в услуга на чужда държава” (през 1991 г. тя е отменена като незаконосъобразна от Върховния съд).

Благодарение на своята предприемчивост, работоспособност и честност Иван Сираков развива успешен бизнес, като основава фабрика за фина механика и производство на секретни ключове и други подобни артикули, върху които са инкрустирани кристали на Сваровски.

Държавна сигурност до следи и разработва до 1987 г. под псевдонима „АВАНТЮРИСТ”. „Сираков е настроен вражески против нашата страна, поддържа връзка с много бегълци във Виена, писал е клеветнически материали за вражеския емигрантски печат”, е посочено в документ на ДС от 1987 г.

Иван Сираков обаче никога не забравя Родината си. След падането на комунизма се връща в България, където живее и днес. До мястото, където се е издигала бащината му фабрика, която отдавна вече не съществува.